

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5846/2021
26.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Грозданић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., као правних следбеника пок. ДД, бив.из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Паровић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужених, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1010/21 од 08.06.2021. године, у седници одржаној 26.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1010/21 од 08.06.2021. године

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П 254/2017 од 07.05.2018. године, ставом првим изреке, обавезане су тужене да тужиоцу исплате на име дуга износ од 40.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом према стопи и начину обрачуна одређеном Законом о затезној камати на тај износ почев од 30.12.2013. године па до исплате, као и да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 325.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у преосталом делу тужбеног захтева који се односи на исплату затезне камате обрачунате у складу са Законом о затезној камати на износ главног дуга од 40.000 евра за период од 30.11.2013. године па до 30.12.2013. године.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1010/21 од 08.06.2021. године, ставом првим изреке, усвојио жалбу и укинуо пресуду Основног суда у Сремској Митровици П 254/17 од 07.05.2018. године у обавезујућем делу. Ставом другим изреке, тужене су обавезане да тужиоцу исплате износ од 40.000 евра, са каматом по Закону о затезној камати почев од 30.12.2013. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и износ од 325.064,00 динара, на име парничних трошкова, све до висине наслеђеног дела иза пок. ДД из Ставом трећи изреке, обавезане су тужене да тужиоцу на име трошкова поступка по правним лековима исплате износ од 161.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужене су благовремено изјавиле ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија тужених неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене битне повреде из члана 374. став 1. тог Закона, на које ревиденти у ревизији указују.

Према утврђеном чињеничном стању, отац тужиоца, пок. ЂЂ, који је преминуо у току поступка по правним лековима ...2020. године, је у дугом периоду пословно сарађивао са оцем тужених, пок. ДД, који је преминуо у току првостепеног поступка, ...2016. године. Током њихове пословне сарадње, размењивали су новац и злато пошто су обојица били златари, а о садржини својих пословних односа нису сачињавали писмене исправе пошто се, током времена, између њих развило пријатељство. Правни претходник тужених, ДД, није имао новчаних средстава да оцу тужиоцу ЂЂ врати дуг од 19.000 евра и пола килограма ломљеног злата, па је на позив тужиоцевог оца, 29.05.2013. године, дошао код њега у ... како би се договорили око регулисања тог дуга. Након обављеног разговора коме је присуствовао и рођак ДД, ЕЕ, споразумно је констатовано да укупан дуг ДД према ЂЂ износи 40.000 евра, па је договорено да ДД тај износ врати у року од 7 месеци, без камате. По жељи ЂЂ, дуг није требало да буде враћен њему, већ његовом сину, тужиоцу АА. Због тога је 29.05.2013. године закључен уговор о позајмици – зајму између тужиоца АА и правног претходника тужених, који за предмет има износ од 40.000 евра, тако што се правни претходник тужених ДД обавезао да тужиоцу наведени износ врати у року од 7 месеци рачунајући од почетка коришћења зајма. Предметни уговор о зајму оверен је пред Првим основним судом у Београду под бр. Ов I 98720/2013. ДД обавезу коју је преузео уговором није измирио, а правноснажним решењем оставинског суда од 27.03.2017. године тужене, његове кћерке, оглашене су за законске наследнице, на једнаке делове не његовој заоставштини, коју чини 2/4 дела некретнине уписаних у ЛН бр. .. КО ..., новчана средства на текућем рачуну "Војвођанске банке" и неисплаћена пензија код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Сремска Митровица.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд тужене обавезао да тужиоцу исплате износ од 40.000 евра, у смислу одредбе члана 436, 438. и 440. став 1. Закона о облигационим односима, у вези одредбе члана 222. и 224. Закона о наслеђивању, са припадајућом каматом у смислу одредбе члана 324. став 1. и 277. став 1. Закона о облигационим односима.

Одредбом члана 436. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да поверилац може уговором закљученим са трећим лицем пренети на овога своје потраживање, изузев оног чији је пренос забрањен законом или које је везано за

личност повериоца или које се по својој природи противи преношењу на другог. За пренос потраживања није потребан пристанак дужника, али је уступилац дужан обавестити дужника о извршеном уступању, јер је тако прописано одредбом члана 438. став 1. истог закона. Однос пријемника и дужника прописан је одредбом члана 440. став 1. Закона о облигационим односима, тако што пријемник има према дужнику иста права која је уступилац имао према дужнику до уступања. Доцња дужника прописана је одредбом члана 324. став 1. Закона о облигационим односима, тако што дужник долази у доцњу кад не испуни обавезу у року одређеном за испуњење, а дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној законом, у смислу одредбе члана 277. став 1. истог закона.

У конкретном случају, правни претходник тужених је правном претходнику тужиоца дуговао износ од 40.000 евра, а то потраживање тужиоцев отац је уступио тужиоцу, који је са правним претходником тужених закључио предметни уговор о зајму, на основу ког се правни претходник тужених обавезао да износ од 40.000 евра тужиоцу исплати у року од 7 месеци од 29.05.2013. године, када је уговор закључен. Пошто правни претходник тужених своју уговорну обавезу није испунио, следи да тужилац основано тражи обавезивање тужених на испуњење те обавезе. Поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи, јер је тако прописано одредбом члана 262. став 1. Закона о облигационим односима.

Наводима ревизије тужених о томе да није било никаквог договора око преноса потраживања ЂЂ на АА, побија се оцена доказа, што није дозвољено. Суд одлучује по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка које ће чињенице да узме као доказане, јер је тако прописано одредбом члана 8. Закона о парничном поступку, а ту одредбу Закона другостепени суд је, при оцени изведених доказа, правилно применио.

Неосновани су наводи ревизије тужених да у конкретном случају није закључен уговор о уступању потраживања, ни по форми ни по садржини. Супротно тим наводима ревизије, уговор о уступању потраживања није формалан јер законом није прописана форма за његово закључење, нити је за пренос потраживања потребан пристанак дужника. У конкретном случају, своје потраживање из уговорног односа са правним претходником тужених, правни претходник тужиоца је пренео на њега, па због тога тужилац има својство повериоца (зајмодавца) на основу предметног уговора о позајмици - зајму од 29.05.2013. године, које га овлашћује да од тужених захтева испуњење обавезе њиховог правног претходника.

Указивање тужених у ревизији на чињеницу да је ЂЂ, за живота поднео, дана 11.02.2019. године, тужбу Основном суду у Сремској Митровици, против њих, ради исплате дуга у износу од 42.000 евра, која је заснована на чињеници да правни претходник тужених тај износ дугује тужиоцу из њиховог пословног односа, је нова чињеница коју ревиденти нису у могућности да истичу у ревизији, јер се правноснажност пресуде везује за чињенично стање утврђено до закључења главне расправе, у смислу одредбе члана 360. став 3. Закона о парничном поступку.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1, 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**